

Internální středisko Třemošná

(1865)1945-1947(1949)

Inventář

Číslo EL NAD: 10138
Evidenční číslo pomůcky: 554

Miroslav Eisenhammer

Plzeň 2006

OBSAH

ÚVOD

I. Vývoj původce archivního souboru.....	4
II. Vývoj a dějiny archivního souboru.....	9
III. Archivní charakteristika archivního souboru.....	12
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru.....	14
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a vyhotovení pomůcky.....	15
Příloha 1 – Seznam použitých pramenů a literatury.....	16
Příloha 2 – Seznam použitých zkratk.....	17
Příloha 3 – Archivní struktura archivního souboru.....	18

INVENTÁRNÍ SEZNAM

Úřední knihy.....	20
Spisový materiál.....	22
Účetní materiál.....	26
Kartotéky.....	28
Tiráž.....	29

ÚVOD

I. Vývoj původce archivního souboru

Těsně po skončení druhé světové války vznikla na našem území řada táborových zařízení, ve kterých byli soustředěni bývalí českoslovenští příslušníci německé a maďarské národnosti, kteří získali v letech 1938-1945 německou nebo maďarskou příslušnost a dekretem prezidenta republiky č. 33/1945 Sb. byli zbaveni státního občanství, spolu s Němci příšlymi na teritorium bývalého Protektorátu Čechy a Morava a Říšské župy Sudety v období okupace, německými uprchlíky z oblasti Slezska a českými skutečnými i domnělými kolaboranty a zrádci. Rozsáhlé zatýkání, zajišťování a internování založené v případě Němců a Maďarů na principu kolektivní viny bylo podníceno zejména zněním Košického vládního programu a svoláním vlády z 11. května 1945, vyzývajícím k potrestání Němců, Maďarů a zrádců a zabavení jejich majetku. Konkrétně byly uvedené zásady rozpracovány v dekretu prezidenta republiky č. 5/1945 Sb. z 19. května 1945 o neplatnosti některých majetkoprávních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů, dekretem č. 12/1945 Sb. z 21. června 1945 o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa, dekretem č. 16/1945 Sb. z 19. června 1945 o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech, dekretem č. 33/1945 Sb. z 2. srpna 1945 o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské, dekretem č. 71/1945 Sb. z 19. září 1945 o pracovní povinnosti osob, které pozbyly československého státního občanství a dekretem č. 108/1945 Sb. z 25. října 1945 o konfiskaci nepřátelského majetku a o Fondech národní obnovy. Osudem velké části německého obyvatelstva se tak po květnu 1945 stalo zabavení majetku a nucené umístění v některém z táborů, kde internovaní čekali mnohdy dlouhou dobu bez sdělení konkrétního obvinění na prošetření své činnosti v době okupace vyšetřovací komisí příslušného okresního národního výboru (okresní správní komise); během internace byli povinně vysíláni na práci s cílem maximálního pracovního využití a nuceni přežívat ve zpravidla primitivních hygienických podmínkách, s nízkými dávkami jídla a vystaveni libovůli strážních orgánů. Z internace byli v závislosti na výsledku vyšetřování buď předáváni soudu, nebo propouštěni k odsunu za hranice. Výše uvedené normy doplňované dalšími resortními předpisy vycházely postupně a zejména zpočátku měla jejich absence spolu s touhou po paušální odplatě za okupační příkoří bez ohledu na konkrétní viníky negativní vliv na situaci v táborech.

V Plzni a jejím bezprostředním okolí byly od května 1945 pro internaci Němců využívány táborové objekty vzniklé za okupace v Plzni-Karlově a Mirošově spolu s trestnicí v Plzni-Borech, věznicí Krajského soudu v Plzni, věznicí Policejního ředitelství v Plzni a tzv. Malými kasárnami v tehdejší Kroftově ulici (dnes E. Beneše), další objekty sloužily jako zajatecké tábory (barákové objekty poblíž železniční zastávky Plzeň-Doudlevec) nebo tábory pro repatrianty (barákové objekty v Plzni-Českém Údolí, kasárna v Plzni-Borech, od června do listopadu 1945 též část barákového komplexu Plzeň-Karlov). V organizačním kvasu porevolučních týdnů měla většina táborů určených pro soustředění Němců smíšený charakter a bylo pro ně typické společné ubytování mužů, žen i dětí, starousedlíků i migrantů, osob bez jasného obvinění i osob podezřelých ze spáchání trestných činů podle dekretu 16/1945 Sb. Správa dvou největších z nich – Karlova a Mirošova - podléhala spolu s táborem ve Stodě zpočátku Policejnímu ředitelství v Plzni (Úřad národní bezpečnosti v Plzni, od 28. ledna 1946 Ředitelství národní bezpečnosti v Plzni). Nedostačující kapacita jmenovaných zařízení vedla k záměru zřídit zcela nový táborový objekt. S jeho budováním započal Okresní národní výbor Plzeň (který až do organizačního rozdělení 6. listopadu 1945 spravoval i území okresu Plzeň-venkov) na přelomu července a srpna 1945; jako pracovní síly sloužili zpočátku zejména němečtí váleční zajatci a další osoby internované v tzv. Malých kasárnách v Plzni.

Tábor byl vybudován v sousedství železniční trati Plzeň – Žatec na odlesněných pozemcích, které byly většinou majetkem obce Třemošná a z menší části též firmy Akciová společnost

dříve Jan David Starck, lučební továrna v Kaznějově. MNV Třemošná dal souhlas ke zřízení „zajateckého tábora“ 29. července 1945, následně 6. září 1946 se konalo na žádost právního odboru ONV Plzeň místní šetření, na jehož základě byly stanoveny konkrétní podmínky stavby „zajišťovacího tábora“. Do 1. ledna 1947 zde postupně vyrostlo devět obytných baráků, kuchyně, nemocnice, dílny (koželužská (sedlářská) a obuvnická, krejčovská, kovářská, truhlářská, instalatérská, elektrotechnická, autoopravna), prádelna, umývárny a latríny, stáje a skladiště; mimo prostor určený internovaným pak ještě kancelářská a správní budova, strážnice a ubikace strážního oddílu a garáže. Po táboře byla rozvedena voda z vlastní studny a elektřina. Objekt byl obehnan drátěným plotem se šesti strážními věžemi. Do konce své existence nebyl plně dostavěn v zamýšleném rozsahu. Středisko bylo původně projektováno pro ubytování minimálně 5 000 osob, reálná kapacita skutečně vystavěné části činila asi 3 000 osob. Až do března 1946 bylo středisko v hlášeních stavu variantně označováno i jako Pracovní tábor Třemošná, poté se však název definitivně ustálil v podobě Internační středisko Třemošná, což odpovídalo výnosu MV ze 17. prosince 1945 nařizujícímu všeobecně používat místo dosavadního označení „tábor“ výhradně pojem „středisko“.

Knižní seznam příslušníků střediska zaznamenal první příchozí k 15. září 1945; již od 10. srpna byla přítom vedena sumární denní hlášení počtů internovaných osob (civilistů i vojenských zajatců) formálně příslušných vznikajícímu středisku, i když tyto osoby byly ve skutečnosti ubytovány v plzeňských Malých kasárnách a část z nich byla na stavbu denně dopravována. Od 28. září již byly všechny kmenově příslušné osoby ubytovány přímo ve vlastním středisku. Do 16. ledna 1947 prošlo táborem 3 145 mužů a 719 žen evidovaných jako příslušníci střediska, kromě toho zde však bylo zejména zpočátku ubytováno nezanedbatelné množství válečných zajatců, kteří byli evidováni pouze v dílčích listinných seznamech a vykazováni sumárně (neměli přidělena osobní čísla). Ze seznamů internovaných je zřejmé, že středisko Třemošná sloužilo zejména zpočátku pro internaci „domácích“ Němců z široké oblasti západočeského pohraničí zasahující až do správních okresů Aš, Kraslice, Loket, Planá, Stříbro a Tachov; tito lidé přišli v sérii transportů přes plzeňská Malá kasárna do Třemošné během září 1945 a v průběhu jara 1946 byli předáváni dále do táborů nebo přímo k okresním soudům v příslušných okresech. V první fázi existence střediska na podzim 1945 do něj byly převedeny mj. i skupiny internovaných ze zrušeného tábora v Mirošově a skupiny zajatců z plzeňských Malých kasáren.

Z uvedeného vyplývá, že středisko mělo stejně jako jiná obdobná zařízení zpočátku smíšený charakter. Postupně se však vyprofilovalo jako „krajské internační“ pro osoby podléhající ustanovením dekretu č. 16/1945 Sb.

Výnos MV ze 29. října 1945, č. II-1622-17/10-45-33-V/4 o základních směrnících pro reorganizaci internačních táborů stanovil rozdělení existujících táborových zařízení na tři typy: a) internační (pro soustředění osob zajištěných a vyšetřovaných pro delikty podle retribučního dekretu č. 16/1945 Sb.), b) pracovní (pro soustředění osob podléhajících pracovní povinnosti podle dekretu č. 71/1945 Sb. za účelem jejich pracovního použití mimo jejich dosavadní bydliště, pokud ubytování nemohl poskytnout sám ubytovatel), c) sběrná, sloužící k soustředění Němců před provedením jejich odsunu za hranice. Dosavadní smíšené tábory měly být reorganizovány podle uvedeného schématu, živelně vzniklé internační tábory měly být postupně sloučeny a pro obvod každého krajského (mimořádného lidového) soudu měl vzniknout pouze jeden. Pro obvod krajských soudů v Plzni a Klatovech bylo za krajské středisko určeno Internační středisko Třemošná. Postupným prošetřováním jednotlivých případů a propouštěním na svobodu či převáděním do jiných středisek se v polovině roku 1946 podařilo dosáhnout stavu, kdy středisko sloužilo skutečně pouze pro osoby vyšetřované komisemi národních výborů pro podezření ze zločinu podle uvedeného dekretu nebo pro osoby, na které již byla uvalena soudní vazba a pro nedostatek místa ji nebylo možné vykonávat ve věznicí Krajského soudu v Plzni. Takové osoby byly zaměstnávány odděleně a neustále střezeny.

Organizační vývoj vedení střediska byl značně složitý a odrážel jak celostátní, resp. celozemský vývoj, tak i místní specifika. Nejvyšším dozorem nad internačními tábory bylo od počátku září 1945 pověřeno oddělení V/4 (později Vb/3) ministerstva vnitra. Současně byla referátu B tohoto ministerstva svěřena příprava odsunu Němců včetně jejich předávání do sběrných táborů. Na zemské úrovni bylo při Zemském velitelství SNB již od 11. srpna 1945 zřízeno tzv. technicko-správní oddělení (č. VII), které vytvořilo základ pozdějšího Zemského velitelství internačních a jiných táborů v zemi České (ZVIT) při Zemském národním výboru v Praze. To bylo ustaveno výnosem MV z 30. října 1945, jeho úkolem byl dohled na dodržování směrnic a nařízení MV a na výkon strážní služby v táborech; velitelé táborů byli tímto výnosem přímo podřízeni zemskému veliteli bez ohledu na jejich normální úřední zařazení. Zemský národní výbor v Praze se měl s použitím finančních úvěrů postarat o vybavení táborů po technické, personální a hospodářské stránce a ONV (OSK), resp. bezpečnostní úřady měly vykonávat bezprostřední správu jednotlivých zařízení a provádět současně pracovní nasazení internovaných. Zemský velitel měl k dispozici odborné referenty (technického, zásobovacího, zdravotního), kteří dozírali na řádný chod příslušných agend v podřízených střediscích a v konkrétních případech s nimi aktivně spolupracovali (ZNV bylo např. vyhrazeno schvalování návrhů podřízených úřadů na výstavbu středisek a příprava a uzavírání nájemních smluv).

Během podzimu ministerstvo vnitra jmenovalo zvláštní pověřence pro dozor nad internačními aj. tábory a nad jejich organizací v jednotlivých oblastech; pro obvod krajských soudů v Plzni a v Klatovech byli tímto úkolem pověřeni v říjnu 1945 předseda ONV Plzeň (MNV statutárního města Plzně) J. Ullrich a ředitel Úřadu národní bezpečnosti v Plzni J. Mainer. Jejich úkolem bylo zejména sledování situace a sestavování pravidelných měsíčních zpráv. Výnosem z 21. ledna 1946 pověřilo MV dozorem nad strážními oddíly v internačních střediscích příslušná okresní velitelství SNB. Výše uvedené zemské velitelství středisek při ZNV v Praze bylo podle Směrnice pro provádění likvidace internačních, pracovních a sběrných středisek (směrnice MV čj. 1620-18/7-46-3-Vb/3) konečně zodpovědné i za likvidaci každého střediska, kterou navrhovalo a za kterou ručilo, i když jejím praktickým provedením mohlo pověřit příslušný ONV.

Základní normou pro provoz středisek se stal „Domácí řád pro internační tábory“ vydaný oběžníkem MV ze 17. září 1945, č. 1620-3/9-45-1-V/4, spolu s dalšími postupně vydávanými resortními směrnicemi týkajícími se zdravotní služby, hospodaření ve střediscích a strážní a dozorcí služby. Celkově byly zásady vedení středisek shrnuty ve „Směrnicích pro správu a hospodaření v internačních, pracovních a sběrných střediscích“, vydaných ministerstvem vnitra dne 6. května 1946 pod č. 1620-1/3-46-73-Vb/3. Tyto směrnice mj. upřesňovaly rozdělení kompetencí mezi ministerstvem, zemskými národními výbory a okresními národními výbory (okresními správními komisemi). ONV (OSK) měly převzít do své péče všechna střediska ve svém obvodu, pokud se tak dosud nestalo, a nadále je spravovat přímo nebo prostřednictvím střediskového personálu; v místech, kde se nacházela ředitelství či úřady národní bezpečnosti, mělo být „vhodným způsobem“ postaráno o jejich zapojení do správy středisek. ZNV přímo disponoval úvěry na výstavbu a zřizování středisek, nájemné, vnitřní zařízení a osobní náklady, prostředky z příslušných úvěrů byly převáděny jednotlivým ONV, které je účtovaly jako „hospodářství státní“. V případě MNV statutárních měst poskytoval ZNV obdobným způsobem zálohy. Veliteli střediska mohla být poskytnuta měsíční zúčtovatelná záloha na úhradu běžných výdajů, jejíž čerpání bylo vykazováno v pokladním deníku. Využití peněz získaných pracovním nasazením internovaných bylo přesně regulováno dalšími předpisy. Tímto opatřením měla skončit dosavadní anarchie ve financování středisek, která v mnoha případech hradila své náklady zcela samostatně z prostředků získaných z náhrad za pracovní nasazení svých příslušníků nebo přímo z prostředků jim zabavených a účetnictví často ani zdaleka neodpovídalo předpisům.

V čele střediska stál velitel, kterým v případě internačních středisek měl být člen SNB. Podléhal mu velitel strážního oddílu (vrchní dozorce), hospodář a lékař střediska, u větších

středisek zpravidla i další správní zaměstnanci (pokladník, správce materiálu, skladník, proviantní, účetní, správce budov). Velitel zodpovídal za přesné a včasné plnění příkazů nadřízených orgánů, za organizaci, řádný chod služby, bezpečnost, kázeň a pořádek ve středisku, za řádné vedení předepsaných knih, záznamů, evidence a úřední korespondence, hospodářskou službu střediska (spolu s hospodářem), využití pracovní energie příslušníků střediska a jejich zdravotní stav (spolu s lékařem). Zdravotní službu mohli zajišťovat internovaní lékaři, důvěryhodné osoby z řad internovaných mohly být pověřeny i výkonem nižších administrativních funkcí nebo vedením řemeslných prací v táborových dílnách. Ostrahu středisek prováděli příslušníci SNB, kteří podléhali vlastním služebním předpisům, nebo smluvní dozorcí, které přijímal do služeb zemský národní výbor na návrh příslušného ONV (OSK, MNV, úřadu národní bezpečnosti) a pro které vydalo MV zvláštní služební řád (č. 1627-16/4-46-12-Vb/3 z 30. dubna 1946). Jedním z významných úkolů středisek bylo zajistit maximální pracovní nasazení internovaných. Podle zásad stanovených dekretem č. 71/1945 Sb. a k němu vydanými prováděcími směrnicemi MV z 2. listopadu 1945 měli být internovaní využiti přednostně na veřejně prospěšných pracích, při odstraňování válečných škod, v zemědělství a průmyslu.

V případě střediska Třemošná byla situace následující:

Iniciátorem jeho vzniku v červenci 1945 a faktickým zřizovatelem byl Okresní národní výbor Plzeň (po oddělení ONV Plzeň-venkov v listopadu 1945 MNV statutárního města Plzně), který z prostředků svého odboru pro právo a spravedlnost zpočátku hradil některé položky za jeho výstavbu. Primátor také jmenoval vedoucí správní orgány střediska. Současně však uplatňovalo svůj vliv na řízení vznikajícího tábora Policejní ředitelství v Plzni (od 28. ledna 1946 Ředitelství národní bezpečnosti v Plzni), které pro dozor nad táborem vyčlenilo po zrušení tábora v Mirošově komisaře Františka Průchu. Návaznost na mirošovský tábor reprezentovala i osoba kpt. Václava Heřmana, který byl do Třemošné od počátku prosince 1945 přidělen jako velitel strážního oddílu SNB a současně nový velitel tábora. Specifická role Policejního ředitelství v Plzni vyplývala z jeho postavení v poválečných měsících jako silového činitele představujícího adekvátního českého partnera vůči americké okupační správě v bezpečnostních záležitostech v době, kdy se role národních výborů teprve tříbily, a skutečnosti, že až dosud výhradně ono spravovalo nejvýznamnější sběrná a internační zařízení v plzeňské oblasti.

Prvním velitelem a správcem tábora se stal referent MNV Třemošná Josef Groh, který zde měl reprezentovat i zájmy obce. Placen byl přitom z prostředků odboru pro právo a spravedlnost MNV statutárního města Plzně. Groh byl vedení tábora zbaven koncem listopadu 1945 po zjištění blíže neupřesněných nedostatků v hospodaření. Jeho nástupcem se stal od 1. prosince 1945 kpt. Václav Heřman, který současně velel zdejšímu strážnímu oddílu SNB. Po Heřmanově propuštění do výslužby (k 30. 4. 1946, velením strážního oddílu pověřen vrchní strážmistr Adolf Maurer) byl pověřen velením střediska od 1. června 1946 vrchní strážmistr SNB Rudolf Plaček, který však již 6. června odešel a téhož dne byl do střediska dosazen jako velitel a současně velitel strážního oddílu npor. SNB Václav Janský, který zde působil až do doby likvidace. Výstavbu tábora řídil zaměstnanec města Plzně stavitel Josef Sedlák. Hospodářem tábora byl od 8. ledna 1946 do konce roku 1946 Maxmilián Krušina (dříve byl zástupcem hospodáře), po jeho odchodu zastával tuto funkci až do konce existence střediska kancelářský oficiál Karel Weiss přidělený ONV Plzeň-venkov. Většinu administrativních a dalších prací ve středisku přitom vykonávaly důvěryhodné osoby z řad samotných internovaných; určení příslušníci SNB vyřizovali pouze důležité a důvěrné spisy. Zdravotní službu zajišťovali internovaní čeští a němečtí lékaři.

Dozor nad chodem jednotlivých částí táborového provozu byl v Třemošné rozdělen mezi velitele a hospodáře. Do pravomoci velitele spadaly záležitosti řízení, pokladna, služební kniha, podací protokol, evidenční kniha a kartotéka, zdravotní služba, přiděl pracovních sil, mzdy a využití pracovních sil, záznam o odebraných věcech a objednávky. Do pravomoci hospodáře spadala správa budov, polní a zahradní hospodářství, oděvy, výstroj a lůžkoviny, motorová a

jiná vozidla, vnitřní zařízení, náradí a ostatní materiál, spotřební materiál a dílny, otop a osvětlení, stravování, nákup provozních potřeb a stavební záležitosti.

V prvním pololetí 1946 existovala ve středisku de facto hospodářská samospráva, i když formálně podléhalo MNV statutárního města Plzně. Středisko mělo v této době vlastní účet u Spořitelny města Plzně a pro nákup potravin i účet u Spořitelního a záložního spolku „Kampelička“ v Třemošné. Podle řídce dochovaných dokladů účtovalo zcela samostatně, přičemž hradilo své náklady převážně z příjmů plynoucích z pracovního nasazení svých příslušníků. Pokyn daný výnosem MV ze dne 26. 2. 1946 čj. 1620-30/1-100-Vb/3 a opakovaný v definitivních pokynech pro správu a řízení hospodaření středisek ze 6. května 1946, že hospodářskou správu středisek mají převzít ONV (OSK) a hradit jejich náklady ze státního rozpočtu prostřednictvím úvěrů poskytovaných cestou ZNV, byl v případě IS Třemošná naplněn až od počátku července 1946, kdy došlo k převedení hospodářské správy střediska z MNV statutárního města Plzně na ONV Plzeň-venkov. Uvedený přechod v důsledku dále zmenšil vliv ŘNB v Plzni na chod střediska. Funkci dozorčího referenta pro středisko u ŘNB v Plzni převzal v této době po F. Průchovi V. Menčík; ŘNB však již na chod střediska v druhé polovině roku 1946 nemělo praktický vliv a vzájemný styk se omezoval pouze na rovinu bezpečnostního prověřování internovaných osob.

Ostrahu střediska zajišťoval od jeho vzniku oddíl Městské milice (ozbrojeného oddílu MNV stat. m. Plzně vzniklého v červenci 1945 z likvidované Revoluční gardy), která v prvních měsících prakticky organizovala budování táborového objektu. Vzhledem k nedostatkům ve správě střediska byla stráž i správa doplněna od 1. prosince 1945 oddílem SNB pod velením Václava Heřmana, bývalého velitele strážního oddílu internačního tábora Mirošov. Vzájemný vztah obou složek stráže byl mnohdy konfliktní. Maximálního počtu dosáhla strážní jednotka v červnu 1946, kdy čítala 47 příslušníků SNB a 25 členů milice. Oddíl MM byl od poloviny prosince 1945 prakticky nezávislý na svém plzeňském velitelství (zajišťoval si samostatně stravování mužstva i jeho evidenci a vyplácení). Koncem ledna 1946 poskytlo středisko Třemošná azyl autodílně a dalším provozním složkám původního velitelství MM poté, co bylo vypovězeno z dosavadního sídla v tehdejší Leninově ul. 28 v Plzni; administrativní část naopak přesídlila do pracovního a sběrného střediska v Plzni-Karlově. Počet strážných z řad Městské milice zejména v druhé polovině roku 1946 klesal a jejich statut byl v této době změněn na smluvní dozorce podléhající jako zaměstnavateli přímo Zemskému velitelství internačních a jiných středisek v Praze, což předpokládal už služební řád vydaný 30. dubna 1946.

Pracovní síly internovaných z Třemošné využívaly zejména blízké velké podniky, jakými byla Akciová společnost dříve Škodovy závody v Plzni, Západočeské továrny kaolinové-šamotové a slovenské závody magnezitové, a.s. v Praze, závod v Třemošné, Spolek pro chemickou a hutní výrobu, n.p., dříve Jan David Starck, chemická továrna Kaznějov a „PLATINON“, továrna na zboží šamotové a kameninové, a.s. v Třemošné. Na práci docházeli internovaní buď denně z tábora, nebo byli nasazení nastálo ve venkovních komandech mimo tábor; v takovém případě byli v táboře vedeni evidenčně, ale nebyli počítáni do stavu živých a zaměstnavatel jim musel zajistit ubytování a stravování. Z náhrady za práci se strhávaly náklady za ubytování a stravu, srážky na daně a sociální pojištění, ze zbytku hrubé mzdy se poukazovala 20% srážka do státní pokladny a zbytek náležel v případě internovaných osob táborové správě, která z ní hradila náklady na provoz tábora. Mezi táborem a zaměstnavatelem byla uzavírána písemná smlouva. Dále existovala v roce 1946 přímo ve středisku dílna na výrobu spínadel a přezek, ve které internovaní neschopní těžké práce pracovali na dovezených strojích pro bývalou firmu Koh-i-noor, výroba kovového zboží, Waldes a spol., Praha (po znárodnění KOH-I-NOOR – spojené kovoprůmyslové závody, n. p., Praha).

Přímo při středisku se nenacházelo žádné polní hospodářství, náležel však k němu dvůr Sytno o výměře 105 ha. Středisko figurovalo de facto jako národní správa uvedeného dvora, neboť jako fyzické osoby ve funkci národních správců zde byli jmenováni stavitel Vojtěch Sedlák a hospodář Maxmilián Krušina. Vlastní chod statku, který provozoval rostlinnou a v malé míře

živočišnou výrobu, řídil příslušník strážního oddílu četař Stanislav Hvězda. Veškeré práce zajišťovali internovaní z Třemošné, výpěstky se prodávaly podle předpisů nebo dávaly středisku. Ke dni 10. prosince 1946 byl dvůr Sytno předán zpět Národnímu pozemkovému fondu.

S postupujícím vyřizováním retribučních případů mimořádnými lidovými soudy, odsunem německého obyvatelstva a zmírněním prostorové krize vězeňských zařízení určených k výkonu soudní vazby se ke konci roku 1946 internační střediska vyprazdňovala a docházelo k jejich likvidaci. Internační středisko Třemošná bylo formálně likvidováno k 15. únoru 1947. K tomuto dni přešlo pod správu Ministerstva sociální péče a během jarních měsíců bylo využito jako shromažďovací středisko pro reemigranty - volyňské Čechy. K 1. červenci 1947 bylo středisko předáno zpět Ministerstvu vnitra a začala jeho definitivní likvidace. I v této době zůstal jeho velitelem npor. V. Janský. K 12. září 1947 byl sepsán zápis o likvidaci střediska a následně byly 16. září 1947 protokolárně předány baráky střediska zčásti MNV Třemošná a zčásti Osidlovacímu úřadu a Fondu národní obnovy, který se měl postarat o jejich další přidělení. Teprve tím lze považovat existenci Internačního střediska Třemošná za definitivně ukončenou, byť poslední fáze jeho fungování po 15. únoru 1947 se již odehrávala zcela mimo jeho původní určení a nezávisle na původním zřizovateli.

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

Pro internační střediska, stejně jako pro sběrná a pracovní střediska, nebyl vydán v době jejich existence žádný spisový plán. Domácí řád internačních táborů ze 17. září 1945 nařizoval vedení podacího deníku (jednačního protokolu) a řádné evidence zajištěných osob.

Detailnější pokyny vztahující se k písemnostem jsou obsaženy ve Směrnících pro správu a hospodaření v internačních, pracovních a sběrných střediscích, vydaných ministerstvem vnitra dne 6. května 1946 pod č. 1620-1/3-46-73-Vb/3. Směrnice, která platila pro všechna střediska v zemi České a Moravskoslezské, stanovila obligatorně vedení těchto druhů písemností: velitel střediska měl vést podací protokol, důvěrný protokol, služební knihu (do níž se zaznamenával denní stav příslušníků, počet pracujících, počet nemocných atd., rozdělení služby, zvláštní události a revize nadřízených úřadů), evidenční knihu (kam se zapisovali chronologicky všichni příslušníci střediska den po jejich dodání), jednoduchou kartotéku příslušníků střediska (seřazenou abecedně s odkazem na evidenční číslo, pod kterým je zapsán příslušník v evidenční knize). Dále měl velitel či pokladník vést pokladní deník, který měl měsíčně předkládat účtárně ONV, depozitní deník (o odebraných hotovostech) a záznam o jiných odebraných předmětech. Velitel střediska měl dále vést zvláštní výkaz práce pro každého podnikatele (do něhož se denně zapisoval počet u podnikatele zaměstnaných příslušníků střediska a počet jimi odpracovaných hodin) a měsíční přehled pracovního využití příslušníků střediska, jehož opis se měl předkládat ONV. Lékař střediska měl zapisovat výsledky lékařských prohlídek příslušníků střediska (po příchodu, během pobytu, před propuštěním) do záznamu o zdravotním stavu příslušníka střediska a vést knihu nemocných. Hospodář měl v povinnosti vést seznam inventáře střediska a další záznamy. Vzory většiny požadovaných písemností byly ke směrnícím připojeny. Předpis nestanovil existenci spisovny, vzhledem ke krátké existenci středisek byl registraturní materiál týkající se jednotlivých agend pravděpodobně uložen na místech, kde byly příslušné činnosti vykonávány (kancelář velitele, strážnice, ošetřovna, dílny, sklady).

Lze říci, že správa IS Třemošná se uvedeným předpisem v zásadě řídila, byť některé knihy budí dojem značného provizoria (evidence odchodů ze střediska) nebo svědčí o tom, že důsledné vedení předepsané dokumentace bylo prováděno se zpožděním (služební kniha) nebo dokonce až v závěrečné fázi existence střediska (evidence odebraných předmětů, předepsaný způsob evidence nemocných). Od počátku byla pečlivě vedena evidence internovaných osob ve formě knih (odděleně pro muže a ženy chronologicky i abecedně) a pomocných dílčích

listinných seznamů. Dochovalo se torzo základní kartotéky mužských příslušníků střediska a kartotéka pracovního nasazení válečných zajatců příslušných do střediska; další evidenční kartotéka založená na odlišném vzoru formulářů zřejmě až v druhé polovině roku 1946 (pro muže i ženy) je rozpuštěna v „osobních spisech“ zmíněných níže. O kvalitě vedení účetnictví v první fázi existence střediska do konce června 1946 nelze nic říci vzhledem k jeho nedochování, tvrzení v jednom z likvidačních protokolů (čj. 226/47 z 9. 4. 1947), že v roce 1945 se ve středisku „žádná kancelářská agenda nevedla“ však minimálně vzhledem k dochovaným podacím protokolům nelze brát za směrodatné a spíše ukazuje na pozdější kritický pohled na celkový způsob správy střediska v první etapě jeho existence.

V prvním období existence v roce 1945 používalo středisko prezentační razítko s označením „Okresní národní výbor Plzeň-město. Internační tábor Třemošná u Plzně“ a kulaté razítko s nápisem „Okresní národní výbor v Plzni – Int. tábor v Třemošné“. Od 19. ledna 1946 začalo středisko používat nové prezentační razítko s hlavičkou „Internační středisko Třemošná“ a stejně tak i v hlavičkách vlastních dopisů a poštovní adrese se označení změnilo na pouhé „Internační středisko Třemošná“. Uvedená skutečnost je dalším dokladem, že v prvním pololetí 1946 bylo středisko de facto nezávislou jednotkou; razítka v této podobě se používala až do roku 1947.

Spisy nenesou žádné znaky, z nichž by byla patrná existence nějakého vlastního ukládacího systému. Podle popisu na zachovaných původních deskách a poznámkách o uložení v podacích protokolech byly protokolované spisy v registratuře ukládány vzestupně podle jednacích čísel do složek označených „AA“ (*ad acta*). Další neoznačené spisy se spojovaly do tematických celků, které však nebyly nijak systematicky strukturovány - jde o různé seznamy, denní hlášení stavu apod. V ojedinělých případech nebyly spisy s čj. uloženy v řadě „AA“ a zůstaly připojeny u neprotokolovaných písemností některé z odděleně ukládaných agend, v takovém případě zpravidla nebyl spis z protokolu vypsán nebo je poznamenáno jeho oddělené uložení. Ukládací znaky se objevují pouze na spisech hospodářské a likvidační agendy ze závěru roku 1946 a roku 1947(1949) spjatých s úřední činností ONV Plzeň-venkov a odkazují na uložení ve spisovně ONV Plzeň-venkov, který všechny spisy týkající se střediska Třemošná řadil do nově vytvořené skupiny XII původně jedenáctiskupinového spisového plánu pro okresní úřady, používaného národními výbory v letech 1945-1948.

Účetní agendě nebyla podle registraturních pomůcek v prvním pololetí roku 1946 přidělována jednacích čísla a počínaje 11. červnem 1946 byly účetní doklady paušálně označovány číslem 2800/... lomeným dalším dílčím označením (čj. 2800/1946 je podle podacího protokolu odkaz na „účetní doklady“).

Priorování se objevuje teprve v posledních měsících existence střediska. Projevilo se tvořením „osobních spisů“, tedy přiřazováním dřívějších přípisů týkajících se téže osoby k poslednímu čj. (na připojení se odkazovalo i v podacím protokolu); k vzniklému spisu byla připojována i kartotéční karta dotyčného. Uvedené spisy se nacházejí v závěru běžné řady čj. a kromě posledního čj. z běžné řady, podle kterého jsou zařazeny, nesou zpravidla i osobní číslo podle evidenční knihy příchodů.

Podací protokol pro běžnou korespondenci byl založen 4. října 1945. Veden byl pro jednotlivé roky až do roku 1947, dochoval se ovšem pouze do 31. prosince 1946, o existenci podacího protokolu z roku 1947 svědčí odkazující záznamy v indexu (až do čj. 361/47) a dochované spisy z roku 1947 (do čj. 250/47).

Mimo základní řadu protokolovaných spisů existovala zvláštní řada spisů důvěrných, ke které byly od roku 1946 vedeny samostatné spisové pomůcky (podací deník a index), k jedinému „oficiálně existujícímu“ důvěrnému spisu opatřenému číslem jednacím 1-2 z roku 1945 nebyla evidenční pomůcka zřejmě ve skutečnosti vůbec založena. Další důvěrné spisy z roku 1945 nebyly formálně evidovány. Od ledna až do poloviny června 1946 byly důvěrné spisy označovány prezentačním razítkem strážního oddílu střediska, následně se až do konce používalo běžné prezentační razítko internačního střediska Třemošná. Číselná řada však

plynule navazuje a na podacím deníku pro důvěrné spisy není nijak zvlášť vyznačena jeho příslušnost strážnímu oddílu.

Strážní oddíl SNB vedl zvláštní spisovou evidenci a své spisy ukládal odděleně od základní řady. Z poznámek v podacím protokolu lze určit, že spisy strážního oddílu nebyly označovány žádnými ukládacími znaky a většina jich byla zakládána do jedné chronologicky řazené vzestupné řady jednacích čísel. Ojedinelá čj. nesou poznámku o uložení ve zvláštním fasciklu „Stav“ (šlo o pravidelně podávaná hlášení o změnách stavu strážního oddílu nebo střežených objektů); mezi rozsypem se podařilo takovou skupinku spisů identifikovat.

Po celou dobu existence střediska byla vedena evidence nemocných, evidence denního stavu a pracovního nasazení.

Po formální likvidaci střediska a jeho předání Ministerstvu sociální péče nedošlo k předělu ve spisové evidenci. Až do definitivní likvidace bylo (zřejmě paralelně se shromažďovacím střediskem) pokračováno v započaté řadě jednacích čísel a ve spisových pomůckách, pouze hlavička byla změněna na „Shromažďovací středisko Třemošná“. Podací deník pro rok 1947 se ve fondu nedochoval, ovšem zachoval se index k podacímu deníku pro léta 1946/47, který je veden i pro období po únoru 1947, a průběžně vedená řada spisů až do čj. 250/47.

Dochovaný pokladní deník byl ve středisku veden od převzetí jeho hospodářské správy ONV Plzeň-venkov 1. července 1946 do 28. ledna 1947, po tomto datu byly účty předkládány k proplacení přímo ONV Plzeň-venkov. Předchozí účetní knihy se ve fondu nedochovaly stejně jako většina účetního materiálu.

Péči o registraturu střediska převzal po jeho zániku ONV Plzeň-venkov. Uložení spisů střediska v době po ukončení jeho činnosti bylo nejprve poznamenáno změnou organizační podřízenosti v polovině roku 1946. V důsledku žádosti ZNV – Zemského velitelství internačních a jiných středisek (příkaz č. 592-IS-1947 z 30. 1. 1947), aby ÚNV (dříve MNV) statutárního města Plzně předložil vyúčtování provozních nákladů IS v Třemošné za celou dobu vlastní správy střediska, požádal ÚNV statutárního města Plzně ONV Plzeň-venkov o předání veškerých účetních knih a dokladů a spisového materiálu týkajícího se hospodaření střediska za období od 10. srpna 1945 do 30. června 1946. ONV Plzeň-venkov protokolárně předal kontrolnímu úřadu ÚNV stat. m. Plzně dne 12. března 1947 dvě bedny písemností (protokol viz likvidační agenda střediska, inv. č. 50). V protokolu uvedená část registratury se tak dostala do budovy radnice na náměstí Republiky č. 1, zatímco její zbytek včetně postupně vyřizované likvidační agendy zůstal v péči ONV Plzeň-venkov, tedy v budově na tehdejší Stalinově (dnešní Americké) třídě č. 39. O vrácení zapůjčené části registratury není nic známo, vzhledem k výskytu některých tehdy vyčleněných písemností v části pozdějšího souboru zpracovávané v letech 1958-1960 ve Státním archivu v Plzni se však lze domnívat, že se – pravděpodobně ne celá – vrátila v blíže neurčené době do budovy na Americké třídě. Porovnáním předávacího protokolu s dochovanými archiváliemi lze zjistit, že v současném archivním souboru chybí většina tehdy zapůjčených účetních písemností (účetní doklady, pokladní deníky a žurnály, většina příkazů k výdeji výstrojních součástek a ostatních příkazů, doklady k bankovnímu účtu), které byly zřejmě v blíže neurčené době a neznámo kým vyskartovány. Po transformaci ÚNV stat. m. Plzně a ONV Plzeň-venkov v Jednotný národní výbor v Plzni od 26. června 1949 se však obě části registratury tak či onak dostaly do péče jedné instituce. Rozchvacování písemné pozůstalosti střediska dále pokračovalo, když z ní III. (Bezpečnostní) referát JNV vyňal dvě evidenční knihy (*abecední Seznam mužů a Seznam žen – inv. č. 10 a 11*), které zůstaly v jeho registratuře. Podstatná část dokumentů střediska zahrnující i likvidační agendu však zůstala od počátku uložena ve spisovně v budově na Americké třídě vedle zde uložené registratury bývalého Okresního úřadu Plzeň, který zde sídlil do vzniku Magistrátu města Plzně roku 1942. Společně s registraturou Okresního úřadu Plzeň se pak dostala v roce 1956 do Státního archivu v Plzni. Další torza původní táborové registratury se však dostala v blíže neurčené době (snad v roce 1961) do Archivu města Plzně, a tím došlo k roztržení budoucího archivního souboru na několik částí.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Převážná část písemností archivního souboru byla převzata do tehdejšího Státního archivu v Plzni dne 28. listopadu 1956 jako součást přír. č. 12/56 v rámci písemností Okresního úřadu v Plzni. Část spisů byla seřazena podle jednacích čísel, ostatní pouze věcně. Spisy byly převzaty ve fasciklech a balících, značně zpřeházené, stejně jako knihy. Proto bylo v říjnu 1960 přistoupeno k uspořádání souboru, které provedla pracovnice Státního archivu v Plzni Jiřina Ciprová. Stručný úvod k vzniklému prozatímnímu inventárnímu seznamu opatřenému pouze čísly evidenčních jednotek napsala prom. hist. Věra Pochmanová. Fond obsahoval 34 knihy a 32 kartonů spisů. Někdy mezi léty 1960 a 1993 (tehdy je datován nejstarší dochovaný evidenční list JAF) bylo k souboru připojeno dalších šest kartonů, z nichž pět obsahovalo složky vyúčtování práce internovaných u jednotlivých zaměstnavatelů a jeden obsahoval torzo kartotéky internovaných osob, o které bylo až během inventarizace v roce 2005 zjištěno, že ve skutečnosti náleží do archivního souboru Pracovní a sběrné středisko Karlov I. V případě těchto šesti kartonů nešlo o delimitaci, zřejmě byly vyčleněny v SOA Plzeň z nezpracovaného a neevidovaného materiálu. Obsah nově připojených kartonů byl do starého inventárního seznamu připsán někdy před rokem 1993. Rozsah archivního souboru obsahujícího 34 knih (22 úředních knih, 8 podacích protokolů, 4 indexy) + 37 kartonů spisového materiálu + 1 kartotéku byl stanoven na 5,22 bm a zůstal nezměněn až do inventarizace provedené v roce 2005.

Přípravný průzkum archivních souborů internačních táborů a středisek uložených ve Státním oblastním archivu v Plzni provedl archivář Mgr. Jiří Jelen již v roce 2001; ověřil přitom jejich vzájemné vazby a proměnlivou organizační podřízenost Policejnímu ředitelství v Plzni (resp. Ředitelství národní bezpečnosti v Plzni) a orgánům „lidosprávy“ – národním výborům a formuloval závěr, že v případě archivních souborů Internační středisko Třemošná, Internační tábor Mirošov, Pracovní a sběrné středisko Karlov I, Internační tábor Stod a tehdy samostatně vyčleněného fondu Pracovní a sběrné středisko Karlov II jde o provenienčně nedělitelný celek. V souladu s jeho závěry se zpracovatel rozhodl ponechat archivní soubor Internační středisko Třemošná společně s výše uvedenými soubory v SOA Plzeň a v zájmu scelení souborů k nim připojit veškeré příslušné archiválie nacházející se do té doby v Archivu města Plzně.

Archiv města Plzně přistoupil počátkem 70. let 20. století ke zpracování písemností z produkce Pracovního a sběrného střediska Karlov I a Internačního střediska Třemošná. V roce 1971 je zhruba roztrídil pracovník archivu Jaromír Matyáš a v září 1972 zpracoval tehdejší posluchač archivního studia Jaroslav Douša. Po doplnění úvodem z pera PhDr. Miloslava Bělohávků tak vznikl v roce 1973 inventář souboru Odbor pro právo a spravedlnost Národního výboru města Plzně (Pracovní a sběrné středisko Karlov) (1907) 1946-1949, představujícího dílčí součást archivního souboru Městský úřad (Archiv města) Plzeň. Zpracovatelé do souboru zahrnuli kromě tehdy identifikované části registratury střediska Karlov nacházející se v AMP i torzo registratury střediska Třemošná (*část hospodářských písemností předávaných v březnu 1947 z ONV Plzeň-venkov ÚNV stat. m. Plzně – celý obsah oddílu 8 předávacího seznamu tvořený třemi úředními knihami (Stravní kniha a dva svazky Záznamů o výstroji) a aktovým materiálem*) a okupačního Pracovního výchovného tábora Mirošov, jehož tři zde přítomné knihy byly mylně považovány za příslušné tábora Karlov. Archivní soubor byl později doplněn dalšími 19 kartony nezpracovaného „spisového materiálu“ obsahujícími kromě dokumentů Pracovního a sběrného střediska Karlov a Internačního tábora Mirošov také torzo kartotéky mužů – příslušníků IS Třemošná a několik tam příslušných drobných jednotlivin aktového charakteru. Kromě uvedeného souboru se dvě evidenční knihy provenienčně náležející IS Třemošná (*abecední Seznam mužů a Seznam žen*) nacházely v archivním souboru Jednotný národní výbor Plzeň III. (Bezpečnostní referát).

Všechny uvedené archiválie byly spolu s kartotékami PSS Karlov a IT Mirošov začleněnými původně v AMP do archivního souboru Městský národní výbor Plzeň (odbor pro vnitřní věci) delimitovány do SOA Plzeň. Delimitace proběhla dne 25. 8. 2005 (čj. SOAP/00-

2109/05-15) na základě rozhodnutí Ministerstva vnitra – odboru archivní správy z 10. srpna 2005, čj. AS-1242/2-2005 a materiál byl zapsán do knihy přírůstků pod přír. č. 28/05. Archivní soubor IS Třemošná tak byl obohacen celkem o pět úředních knih (0,10 bm), 0,16 bm aktového materiálu a jednu kartotéku původně v AMP evidenčně deklarovanou jako dva kartony.

Při inventarizaci souboru bylo použito dělení podle diplomatických kategorií na úřední knihy, spisový a účetní materiál a kartotéky. Oproti původnímu stavu byl mezi evidenční knihy vyčleněn ze spisového materiálu Seznam žen – příchod a Seznam žen – odchod (inv. č. 6 a 8) a deset knih evidence nemocných (inv. č. 21-30). Bez dalšího dělení byla ponechána základní řada běžných spisů i spisů strážního oddílu SNB s tím, že vyhledávání v nich je možné s pomocí dochovaných registraturních pomůcek. K jedinému dochovanému důvěrnému spisu opatřenému jednacím číslem z roku 1945 přiřadil zpracovatel další neprotokolované důvěrné spisy z roku 1945. Důvěrné spisy ročníku 1946 byly ponechány v jedné řadě bez ohledu na formální změnu prezentačního razítka v průběhu roku, neboť nedošlo k přerušení číselné posloupnosti; důvěrné spisy jako celek byly jinak ve struktuře inventáře předřazeny běžným spisům. U spisů strážního oddílu ponechal zpracovatel vydělenou skupinku hlášení stavu, což odpovídá podle poznámek v podacím protokolu původní podobě registratury. Další části spisového materiálu neoznačené jednacím čísly byly tematicky rozděleny do skupin podle obsahu s přihlédnutím k vnitřní organizaci střediska (směrnice, evidence, pracovní nasazení, strážní služba, zdravotní služba, stravování a evidence potravin, skladová agenda a evidence materiálu, táborové dílny, autoprovoz, záležitosti statku Sytno). Účetní věci týkající se strážního oddílu byly ponechány u účtů a přehledy výstroje apod. u skladové agendy. Samostatnou skupinu v rámci spisového materiálu představuje soubor osobních dokladů a jiných listin zabavených internovaných osobám.

V rámci vydělování provenienčně nenáležících písemností bylo z původního obsahu souboru vyčleněno torzo kartotéky náležející do archivního souboru PSS Karlov I. Dále byly vyčleněny příkazy k eskortování příslušníků střediska Třemošná i dalších vězeňských zařízení vydané vyšetřujícím soudcem Mimořádného lidového soudu v Plzni pro velitelství městské milice (0,045 bm) a výměry o vynětí z pojistné povinnosti příslušníků městské milice (0,005 bm) (viz delimitační protokol čj. SOAP/001-2936/2006 pro Archiv města Plzně). Konečně došlo k vyčlenění torza kartotéky Němců žijících v obvodu ONV Plzeň-venkov po ukončení hlavní vlny odsunu (0,02 bm, viz delimitační protokol čj. SOAP/001-2937/2006 pro SOkA Plzeň-sever). Jinak byl soubor zachován v úplnosti, vnitřní skartace prováděna nebyla.

Při konstituování současné podoby archivního souboru řešil zpracovatel otázku, zda jej ponechat v SOA Plzeň. Teoreticky by připadala v úvahu jeho příslušnost SOkA Plzeň-sever na základě skutečnosti, že v závěrečné fázi existence bylo středisko podřízeno po správní i hospodářské stránce ONV Plzeň-venkov. Vzhledem k výše podrobně popsanému vývoji střediska a jeho nejednoznačné a proměnlivé podřízenosti by však toto začlenění podle názoru zpracovatele nepředstavovalo čisté řešení. Zcela nesprávné by bylo jeho začlenění do rámce fondů Archivu města Plzně, protože MNV statutárního města Plzně (resp. ONV Plzeň-město) sice středisko založil a v první fázi jeho existence mu byl formálně nadřízen a pomáhal jej spolufinancovat, z písemností vlastního fondu však vyplývá, že tato nadřízenost byla čistě iluzorní a navíc trvala pouze do 30. června 1946. Pro umístění fondu v SOA Plzeň hovoří jednak jeho vazby v oblasti řízení a kontroly na Policejní ředitelství v Plzni, byť jsou v porovnání s tábory Mirošov a Stod a střediskem Karlov nejslabší, dále personální a spisovenská provázanost se zaniklým internačním táborem Mirošov, který byl Policejnímu ředitelství v Plzni plně podřízen, a v neposlední řadě funkce Třemošné jako krajského internačního střediska pro obvod krajských soudů Plzeň a Klatovy, která mu dává jednoznačně nadokreslí význam. Důvodem je i praktické hledisko, neboť personál i internované osoby mezi uvedenými tábory vzájemně přecházely a fondy tak spolu obsahově velmi úzce souvisejí.

Druhým ne zcela korektním krokem z hlediska archivní teorie je ponechání provenienčně nenáležících dokumentů v archivním souboru. Při inventarizaci bylo zjištěno, že malá část

dokumentů obsažených v původním souboru uloženém v SOA Plzeň nevznikla z produkce střediska, ale jedná se o provenienci ONV Plzeň-venkov, který po 1. červenci 1946 středisko hospodářsky spravoval a v letech 1947-1949 zajišťoval jeho likvidaci (v rámci spisového plánu ONV Plzeň-venkov byla likvidační agenda střediska kromě drobných výjimek soustředěna do signatury XII-2). Šlo o účetní a hospodářskou agendu ze závěrečného období existence střediska, likvidační agendu a část materiálů normativního charakteru (inv. č. 49, 50, 104, 109, 110, 116). Uvedené materiály byly převzaty společně s podstatnou částí registratury střediska Státním archivem v Plzni v rámci písemností Okresního úřadu Plzeň. Mj. i vzhledem ke stavu, v jakém se v době zpracování souboru nacházel archivní soubor ONV Plzeň-venkov (evidenčně existující v SOKA Plzeň-sever, ale části archiválií roztrženy v Archivu města Plzně a SOKA Plzeň-jih) se zpracovatel rozhodl neuplatnit důsledně zásadu provenienčního principu a ponechal zmíněné archiválie v archivním souboru IS Třemošná jako posteriora. Důvodem byla zejména skutečnost, že v rámci celkově dobře dochovaného archivního souboru IS Třemošná zmíněné archiválie mají svoji funkci a informační hodnotu, kdežto v kontextu ostatních dochovaných archiválií souboru ONV Plzeň-venkov by představovaly pouhé torzo bez dalších vazeb, které by bylo za jiných okolností patrně možné i skartovat. Zpracovatel si je vědom, že z hlediska archivní teorie nejde o ideální řešení, ale podle jeho názoru by striktní vyčlenění provenienčně nepřislušných písemností v tomto případě bylo spíše na škodu, neboť by namísto konstituování obsahově jednotného souboru vedlo k nepřehlednému roztržení. Důsledné vydělení provenienčně nenáležících archiválií by např. znamenalo i vytržení části agendy vyúčtování pracovního nasazení příslušníků střediska z doby po 1. červenci 1946, která by tak ztratila vazbu k dokumentům stejného typu z období do 30. června 1946, kdy se středisko hospodářsky spravovalo samostatně a formálně podléhalo MNV statutárního města Plzně.

Po dokončení inventarizace má archivní soubor Internační středisko Třemošná rozsah 5,75 bm a zahrnuje 39 úředních a účetních knih, 12 registraturních pomůcek (8 podacích protokolů a 4 indexy), 37 kartonů spisového a účetního materiálu a 1 kartotéční zásuvku. Časový rozsah (1865)1945-1947(1949) zohledňuje i priora obsažená v zabavených osobních dokladech a likvidační agendu. Fyzický stav archiválií je celkově dobrý, pouze některé knihy mají poškozené hřbety a část zabavených osobních dokladů internovaných osob nese stopy zasažení plísněmi. Převažujícím jazykem archivního souboru je čeština, v zabavených osobních dokladech a písemnostech se dále objevuje němčina a okrajově i maďarština a angličtina (ta v provizorních identifikačních dokladech vystavených americkou okupační správou). Stavba pomůcky se řídila přílohou č. 2 k vyhlášce č. 645/2004 Sb. ze dne 13. prosince 2004, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, s přihlédnutím k metodickému návodu pro vyhotovování a vnější úpravu archivních pomůcek ve Státním oblastním archivu v Plzni (Sar-2613/99-61); před vytištěním čistopisu byl text úvodu i inventárního seznamu ještě revidován podle interního předpisu č. 4/2006 – Vnitřní směrnice ředitele SOA v Plzni pro zpracování, posuzování, schvalování a evidenci archivních pomůcek ve Státním oblastním archivu v Plzni. Archivní soubor je kategorizován stupněm II a jde o soubor uzavřený.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Archivní soubor dovoluje ve značné úplnosti poznat organizaci a činnost jednoho z nejvýznamnějších zařízení táborového typu na Plzeňsku, které sloužilo v letech 1945-1947 k internaci zejména osob německé i české národnosti podezřelých ze zločinu podle velkého retribučního dekretu č. 16/1945 Sb. Studium materiálu umožňuje v porovnání s dostupnou literaturou posoudit, do jaké míry se provoz střediska v různých fázích jeho vývoje lišil od normativních zásad. Klíčový je jeho význam pro evidenci osob, které táborem prošly, dále pro poznání jejich pracovního využití. O hospodaření tábora zejména do poloviny roku 1946 se

v archivním souboru nalézá jen málo dokladů, zato je prakticky kompletní běžná spisovna včetně registraturních pomůcek a evidenčních i správních knih za celou dobu existence střediska. Zajímavé jsou spisy obou částí strážního oddílu (SNB i MM), které současně umožňují při konfrontaci s dokumenty uloženými v Archivu města Plzně detailněji poznat rozpory mezi oběma ozbrojenými složkami působícími při ostraze táborů v Plzni a okolí. Konkrétní osudy zadržovaných osob pomáhají dokreslit jejich zabavené a nevrácené osobní doklady.

Běžná řada spisů zahrnuje většinou korespondenci s jinými národními výbory a správními komisemi a příslušnými vyšetřovacími komisemi, s jinými internačními, sběrnými a pracovními středisky, bezpečnostními úřady a soudy týkající se jednotlivých internovaných osob, jejich evidence, výslechů, žádostí o propuštění a vyjadřování příslušných orgánů k nim. Dále se zde vyskytují přípisy k běžným správním záležitostem střediska. O poměrech ve střediscích napoví stížnosti amerických zdravotníků týkající se stavu internovaných z Třemošné dodaných do americké vojenské nemocnice v Plzni-Lochotíně v říjnu 1945, seznamy zemřelých a dokumentace táborové ošetrovny. Cenným svědectvím o přesunech internovaných osob v prvních poválečných měsících jsou seznamy k objektu Malých kasáren v Plzni, ke kterým jinak existuje jen minimum dokladů.

Celkově lze říci, že v porovnání s dalšími archivními soubory stejného typu uloženými v ostatních českých archivech jde o archivní soubor dobře zachovaný, patřící v rámci republiky mezi ty rozsáhlejší a poskytující nejen základní informace o internovaných osobách, ale i řadu obecněji aplikovatelných údajů o organizaci a fungování táborových zařízení v českých zemích v těsně poválečném období. K dokreslení představy o fungování sběrných, internačních a pracovních táborů a středisek v plzeňské oblasti a jejich vzájemných vazeb lze badatelům doporučit ke studiu příslušné části archivního souboru Policejní ředitelství Plzeň (zejména jednotlivé signatury registraturního pododdělení N2 uložené v kartonech 1309, 1310, 1349), archivní soubory Pracovní a sběrné středisko Karlov I a Internační tábor Mirošov ve Státním oblastním archivu v Plzni, dále pak příslušné archivní soubory Archivu ministerstva vnitra ČR – pobočka Kanice u Brna (zde zejména archivní soubory E-6 Správa internačních, sběrných a pracovních středisek v Čechách a E-7 ZNV – Zemské velitelství internačních středisek v Čechách).

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a vyhotovení pomůcky

Archivní soubor uspořádal, inventární seznam sestavil a úvod napsal v roce 2005 ve Státním oblastním archivu v Plzni Mgr. Miroslav Eisenhammer.

V Plzni dne 20. 11. 2006

Příloha č. 1**SEZNAM POUŽITÝCH PRAMENŮ A LITERATURY**Archivní prameny:

Archiv města Plzně

- archivní soubor Odbor pro právo a spravedlnost Národního výboru města Plzně (Pracovní a sběrné středisko Karlov)
- nezpracovaný materiál velitelství Městské milice, karton č. 4660

Státní oblastní archiv v Plzni

- archivní soubor Policejní ředitelství v Plzni, signatura (karton): N 2/35, N 2/39, N 2/40 (1309), N2/27 (1310), N 2/39, N 2/40 (1349)

Tištěné prameny, edice:

Die Vertreibung der deutschen Bevölkerung aus der Tschechoslowakei Bd. 1,2. Augsburg 1994.

Jech, Karel – Kaplan, Karel: Dekrety prezidenta republiky 1940-1945. Dokumenty I-II. Doplněk, Brno 1995.

Sbírka zákonů republiky Československé 1945.

Literatura:

Brichta, Vladimír – Bělohlávek, Miloslav – Gloser, Hynek: Plzeň 1945-1970. Západočeské nakladatelství v Plzni, Plzeň 1971.

Martinovský, Ivan a kol.: Dějiny Plzně v datech. Od prvních stop osídlení až po současnost. Lidové noviny, Praha 2004.

Kvapilová, Iva: Přehled organizačního vývoje Sboru národní bezpečnosti v letech 1945-1950 se zaměřením na veřejně bezpečnostní (resp. pořádkovou a kriminální) složku. In: Sborník Archivu MV 1/2003, Praha 2003, s. 68-90.

Staněk, Tomáš: Odsun Němců z Československa 1945-1947. Academia/Naše vojsko, Praha 1991.

Staněk, Tomáš: Perzekuce 1945. Perzekuce tzv. státně nespolehlivého obyvatelstva v českých zemích (mimo tábory a věznice) v květnu – srpnu 1945. Institut pro středoevropskou kulturu a politiku, Praha 1996.

Staněk, Tomáš: Tábory v českých zemích 1945-1948. Tilia (pro Slezský ústav Slezského muzea v Opavě), Šenov u Ostravy 1995.

Staněk, Tomáš: Vysídlení Němců z Československa (Předpoklady, průběh a důsledky vysídlení Němců z Československa). Studijní materiál. Amosium servis, Ostrava 1992.

Příloha č. 2**SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK**

AMP	Archiv města Plzně
bm	běžný metr
č.	číslo
č.j.	číslo jednací
IS	internační středisko
IT	internační tábor
JAF	Jednotný archivní fond
MM	městská milice
MV	ministerstvo vnitra
ONV	okresní národní výbor
os. č.	osobní číslo
OSK	okresní správní komise
přír. č.	přírůstkové číslo
PSS	pracovní a sběrné středisko
Sb.	sbírka (zákonů)
SNB	Sbor národní bezpečnosti
SOA	státní oblastní archiv
stat. m.	statutární město
SOkA	státní okresní archiv
ÚNV	ústřední národní výbor
ZNV	zemský národní výbor

Příloha č. 3

ARCHIVNÍ STRUKTURA ARCHIVNÍHO SOUBORU

	Časový rozsah	Inventární číslo	Číslo evidenčních jednotek		Počet evidenčních jednotek	Fyzický rozsah (bm)
			knih ostatních	kartonů		
<u>I. ÚŘEDNÍ KNIHY</u>						
a) Evidenční knihy	1945-1947	1 - 30	K 1 - 30		30	0,37
b) Správní knihy	1946-1947	31 - 33	K 31 - 33		3	0,05
<u>II. SPISOVÝ MATERIÁL</u>						
a) Registraturní pomůcky (podací protokoly)	1945-1947	34, 36 - 40, 43 - 44	R 1, 3 - 7, 10 - 11		8	0,15
Registraturní pomůcky (indexy)	1945-1947	35, 41 - 42, 45	R 2, 8 - 9, 12		4	0,05
b) Spisy	(1865)1945-1947(1949)	46 - 96		N 1 - 27	27	3,37
<u>III. ÚČETNÍ MATERIÁL</u>						
a) Účetní knihy	1946-1947	97 - 102	K 34 - 39		6	0,11
a) Ostatní účetní písemnosti	1945-1947(1949)	103 - 117		N 28 - 37	10	1,25
<u>IV. KARTOTÉKY</u>						
Celkem:	1945-1946 (1865)1945-1947(1949)	118 - 119 1 - 119	1 - 51	1 - 37	Y 1 1	1 89 (39 úředních knih, 8 podacích protokolů, 4 indexy, 37 kartonů, 1 kartotéční zásuvka)

(Inv. č. 118 a 119 jsou dvě kartotéky uložené v jedné krabici – „kartotéční zásuvce“.)

INVENTÁRNÍ SEZNAM

Inv. č.	Obsah	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
I. Úřední knihy			
a) <u>evidenční</u>			
1	Seznam dozorců (MM)	1946	K 1
2	Seznam příslušníků strážního oddílu (MM + SNB)	1946	K 2
3	Kniha stavu (denní záznamy počtů internovaných 18. 4. 1946 - 20. 1. 1947)	1946-1947	K 3
4	Seznam mužů – příchod I (15. 9. 1945 - 23. 10. 1945, os. č. 1 – 862)	1945	K 4
5	Seznam mužů – příchod II (25. 10. 1945 - 16. 1. 1947, os. č. 863 – 3145)	1945-1947	K 5
6	Seznam žen – příchod (15. 9. 1945 - 14. 12. 1946, os. č. 1-719)	1945-1946	K 6
7	Seznam mužů – odchod	1945-1947	K 7
8	Seznam žen – odchod	1945-1947	K 8
9	Seznam mužů (jmenný A-Z)	1945-1947	K 9
10	Seznam mužů (jmenný A-Z) ¹	1945-1947	K 10
11	Seznam žen (jmenný A-Z)	1945-1947	K 11
12	Seznam osob s uvalenou vazbou (jmenný A-Z – muži i ženy)	1946	K 12
13	Seznam předmětů odebraných příslušníkům střediska (oděvní součástky) (11. 11. 1946 - 18. 1. 1947)	1946-1947	K 13
14	Seznam odebraných předmětů (cennosti, listiny a osobní doklady) (26. 10. 1946 - 14. 1. 1947)	1946-1947	K 14
15	Trestní rejstřík internačního střediska Třemošná (30. 3. – 28. 12. 1946)	1946	K 15
16	Seznam zaměstnavatelů (A-Z)	1945-1947	K 16
17	Komanda mimo tábor trvale (A-Z podle firem, v jejich rámci jména nasazených pracovníků)	1946	K 17

¹ Jde o opis předcházející knihy s drobnými upřesněními a opravami

Inv. č.	Obsah	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
18	Záznam o vydané výstroji I (internované osoby – muži i ženy)	1946	K 18
19	Záznam o vydané výstroji II (internované osoby – muži i ženy)	1946	K 19
20	Stravní kniha (1. 1. 1946 - 23. 8. 1946) (denní spotřeba, jídelníček, stav živých podle druhů dávek)	1946	K 20
21	Záznam nemocných – barák I. (ženský) (14. 4. - 18. 6. 1946, 22. 8. - 27. 12. 1946, 1. - 2. 1. 1947)	1946-1947	K 21
22	Záznam nemocných – barák II. (mužský) (7. 1. - 11. 6. 1946)	1946	K 22
23	Záznam nemocných – barák III. (mužský) (4. 1. - 19. 2. 1946)	1946	K 23
24	Záznam nemocných – barák IV. (mužský) (5. 1. - 17. 6. 1946)	1946	K 24
25	Záznam nemocných – barák VII. (mužský) (10. 1. - 19. 4. 1946)	1946	K 25
26	Záznam nemocných – barák VIII. (mužský) (1. 1. - 15. 5. 1946)	1946	K 26
27	Seznam nemocných (leden 1946)	1946	K 27
28	Seznam nemocných (8. 4. 1946 - 11. 6. 1946)	1946	K 28
29	Kniha nemocných (13. 6. - 23. 7. 1946)	1946	K 29
30	Kniha nemocných (17. 10. - 31. 12. 1946, 1. 1. - 13. 1. 1947)	1946-1947	K 30
b) <u>správní</u>			
31	Služební kniha (16. 6. 1946 - 4. 8. 1946)	1946	K 31
32	Služební kniha (5. 8. 1946 - 4. 2. 1947)	1946-1947	K 32
33	Výkaz denní náležitosti potravin (přehledy předepsaných denních a měsíčních dávek v 16. - 21. přídělovém období pro Čechy a pro Němce)	1946	K 33

Inv. č.	Obsah	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
II. Spisový materiál			
a) <u>registraturní pomůcky</u>			
34	Podací protokol důvěrný (čj. 1 - 219/46, 1 - 3/47)	1946-1947	R 1
35	Index k podacímu protokolu důvěrnému	1946-1947	R 2
36	Podací protokol (čj. 1/45 - 688/45)	1945	R 3
37	Podací protokol (čj. 689/45 - 799/45, 1/46 - 1232/46)	1945-1946	R 4
38	Podací protokol (čj. 1233/46 - 2566/46)	1946	R 5
39	Podací protokol (čj. 2567/46 - 3556/46)	1946	R 6
40	Podací protokol (čj. 3557/46 - 6221/46)	1946	R 7
41	Index k podacímu protokolu	1945-1946	R 8
42	Index k podacímu protokolu	1946-1947	R 9
43	Podací protokol – strážní oddíl SNB (čj. 551/45 - 706/45 (Mirošov); čj. 1/45 - 37/45; 1/46 - 1342/46 (Třemošná))	1945-1946	R 10
44	Podací protokol – strážní oddíl SNB (čj. 1/47 - 64/47)	1947	R 11
45	Index k podacímu protokolu strážního oddílu SNB (Mirošov i Třemošná)	1945-1947	R 12
b) <u>spisy</u>			
46	Spisy důvěrné – čj. 1-2/45 + neprotokolované	1945	N 1
	Spisy důvěrné – čj. 3/46 - 218/46	1946	N 1
	Spisy důvěrné – čj. 3/47	1947	N 1
47	Spisy běžné - čj. 1/45 - 799/45	1945	N 1
	Spisy běžné - čj. 1/46 - 993/46	1946	N 2
	Spisy běžné - čj. 1002/46 - 1997/46	1946	N 3
	Spisy běžné - čj. 2002/46 - 2997/46	1946	N 4
	Spisy běžné - čj. 3008/46 - 3996/46	1946	N 5
	Spisy běžné - čj. 4000/46 - 4890/46	1946	N 6
	Spisy běžné - čj. 5001/46 - 5999/46	1946	N 7
	Spisy běžné - čj. 6000/46 - 6221/46	1946	N 8
	Spisy běžné – dotazníky o osobách internovaných ve středisku (podle příjmení muži i ženy A-M) (odpovědi místních úřadů na dotazníky hromadně rozeslané pod čj. 2270/46)	1946	N 8

Inv. č.	Obsah	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
	Spisy běžné – dotazníky o osobách internovaných ve středisku (podle příjmení muži i ženy N-Z) (odpovědi místních úřadů na dotazníky hromadně rozeslané pod čj. 2270/46)	1946	N 9
	Spisy běžné - čj. 1/47 – 250/47	1947	N 9
48	Spisy strážního oddílu – čj. 1/45 - 37/45	1945	N 10
	Spisy strážního oddílu – čj. 13/46 - 1340/46	1946	N 10
	Spisy strážního oddílu – čj. 4/47 - 64/47	1947	N 10
	Spisy strážního oddílu – vyčleněná hlášení o stavu mužstva a střežených objektech	1946	N 10
	<u>Směrnice, zásadní dokumenty k vzniku, výstavbě a likvidaci střediska</u>		
49	Směrnice a oběžníky k provozu, správě a hospodaření internačních, pracovních a sběrných středisek	1945- 1947(1948)	N 11
50	Korespondence k likvidaci střediska (mj. zde i dokumenty ke vzniku střediska a změnám jeho organizace; 1 plánek střediska)	1945- 1947(1948)	N 11
	<u>Evidence internovaných osob</u>		
51	Denní hlášení stavu internovaných osob (10. 8. - 27. 9. 1945 Malé kasárny, 28. 9. 1945 – 10. 1. 1947 Třemošná)	1945-1947	N 12
52	Výkazy stavu politických vězňů (denní) (26. 3. - 13. 12. 1946, 1. – 31. 1. 1947)	1946-1947	N 13
53	Žádosti zajištěných osob o propuštění (26. 2. - 5. 10. 1946)	1946	N 13
54	Seznamy transportů civilních zajištěnců dopravených během září 1945 do Malých kasáren a předaných do Třemošné	1945	N 13
55	Seznamy válečných zajatců ubytovaných v Malých kasárnách a předaných do Třemošné	1945-1946	N 13
56	Seznamy válečných zajatců v táboře Třemošná	[1945-1946]	N 14
57	Různé seznamy civilních zajištěnců (příchody jednotlivých skupin, skupiny pro jednotlivé podniky, jednorázové soupisy k určitému datu, přehledy podle povolání, podle okresu bydliště apod.)	1945-1946	N 14
58	Popisy internovaných osob (muži os. evid. č. 151 - 3141, ženy č. 93 - 715 – mezerovitě)	1945-1946	N 15

Inv. č.	Obsah	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
	<u>Pracovní nasazení příslušníků střediska</u>		
59	Zlomky písemností týkající se nasazení německých válečných zajatců v srpnu – září 1945 (mj. výměna markových platidel, žádost o zlepšení stravy)	1945	N 16
60	Smlouvy se zaměstnavateli o propůjčení internovaných osob na trvalou práci mimo středisko	1946	N 16
61	Korespondence (neprotokolovaná) s firmami o propůjčení pracovních sil	1946	N 16
	<u>Zdravotní služba</u>		
62	Zdravotní služba - směrnice	1946	N 16
63	Hlášení denních změn stavu internovaných (pro táborem lékaře) 22. 8. - 20. 12. 1946	1946	N 16
64	Hlášení denního stavu nemocných 2. 7. - 28. 12. 1946, 2. 1. - 13. 1. 1947	1946-1947	N 16
65	Pohlavní choroby (ženy, muži – periodické prohlídky, nálezy)	1945-1946	N 16
66	Seznamy invalidů a osob určených pro lehkou práci	1946	N 17
67	Vojeňští zajatci a repatrianti předaní od Posádkového velitelství v Plzni – klasifikace pro práci v dolech	1946	N 17
68	Úmrtí internovaných – ohledací listy	1945-1946	N 17
69	Různé zlomky zdravotní agendy (mj. lékařské nálezy jednotlivců, protokoly o sebevraždách, rentgenové prohlídky, očkování, inventář ošetřovny)	1946	N 17
70	Objednávky léků, seznamy léčiv	1945-1946	N 17
71	Potvrzení o zdravotním stavu příslušníků transportu příslého dne 1. 4. 1946 z Věznice Krajského soudu v Plzni – jednotlivci (muži evid. č. 2510-2632)	1946	N 17
72	Záznam o zdravotním stavu – jednotlivci (muži i ženy)	1946-1947	N 17
73	Chorobopisy mužského oddělení A-Z	1945-1946	N 18
	<u>Strážní služba</u>		
74	Směrnice pro strážní službu (výňatky z Domácího řádu, interní předpisy střediska)	1946	N 19

Inv. č.	Obsah	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
75	Rozvrhy služeb příslušníků strážního oddílu (SNB i MM) – měsíční (prosinec 1945 - leden 1947)	1945-1947	N 19
76	Denní záznamy strážní služby (9. 4. 1946 - 8. 2. 1947)	1946-1947	N 19
77	Neprotokolované písemnosti strážního oddílu (SNB i MM)	1945-1947	N 19
<i>Stravování, evidence potravin</i>			
78	Zásobník potravin (výkaz množství, přírůstků a úbytků jednotlivých druhů potravin ve skladu) 1. 10. - 21. 11. 1945, 21. 11. 1945 - 6. 1. 1946, 7. 1. - 11. 2. 1946; zásobovací období 13. (29. 4. - 26. 5. 1946), 17. - 23. (19. 8. 1946 - 13. 2. 1947)	1945-1947	N 20
79	Stravní lístky (stav internovaných, denní jídelníček a spotřeba potravin) 1. 10. - 31. 12. 1945, 19. 8. 1946 - 13. 2. 1947	1945-1947	N 21
80	Úhrnné lístky na odběr potravin, žádanky o vystavení odběrných listů, přehledy počtu živých, seznamy, korespondence k dodávkám potravin – složky za jednotlivá zásobovací období 13. - 22. (29. 4. 1946 - 3. 2. 1947)	1946-1947	N 21
81	Kuchyňské záznamy 12. 2. - 20. 5. 1946 (potraviny odebrané kuchyní ze skladu)	1946	N 21
82	Dodací lístky na chléb (20. 10. 1945 - 24. 5. 1946)	1945-1946	N 21
<i>Skladová agenda, evidence materiálu</i>			
83	Materiál podléhající inventarizaci – soupisy, výkazy (mj. výdej výstrojních součástí příslušníkům strážního oddílu a jejich evidence; u inventářů budov 2 plánky střediska)	1946-1947	N 22
84	Spotřební materiál - měsíční výkazy přírůstků a úbytků (září 1946 – únor 1947)	1946-1947	N 23
85	Potvrzené předávací seznamy (zejména příjem výstrojního materiálu od býv. protiletectvé ochrany)	1945-1946	N 23
86	Objednávky různých potřeb (29. 12. 1945 - 27. 6. 1946)	1945-1946	N 23
87	Dodací listy na obuv z ústředního skladu MV Ruzyně	1946	N 23
88	Korespondence k prodeji materiálu z inventáře střediska	1947(1948)	N 23

Inv. č.	Obsah	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
	<u>Táborové dílny</u>		
89	Příkazy na opravy a šití pro krejčovskou a obuvnickou dílnu – práce pro příslušníky strážního oddílu	1946	N 23
90	Příkazy na opravy pro internované	1946	N 23
91	Pracovní výkaz: sedlářské dílny (22. 11. 1945 - 26. 6. 1946) obuvnické dílny (7. 3. - 5. 8. 1946) krejčovské dílny (16. 11. 1945 - 9. 2. 1946)	1945-1946	N 23
	<u>Autoprovoz</u>		
92	Cestovní příkazy, příkazy k výdeji pohonných hmot (prosinec 1945 – březen 1946)	1945-1946	N 23
93	Příjem a výdej pohonných hmot (2. 2. - 4. 7. 1946)	1946	N 23
94	Objednávky na součástky aut a potřeby pro autodílnu (dva soubory – 11. 2. - 21. 6. 1946, 30. 4. - 9. 7. 1946)	1946	N 23
	<u>Statek Sytno</u>		
95	Správa statku Sytno (mj. měsíční zprávy o hospodaření, přidělování pracovních sil)	1946	N 23
	<u>Zabavené osobní doklady a dokumenty zajištěných osob</u>		
96	Zabavené osobní doklady a dokumenty zajištěných	(1906)1945	N 24
	Zabavené osobní doklady a dokumenty zajištěných	(1920)1945	N 25
	Zabavené osobní doklady a dokumenty zajištěných	(1872)1945-1946	N 26
	Zabavené osobní doklady a dokumenty zajištěných	(1865)1945	N 27

III. Účetní materiál

a) Účetní knihy

97	Pokladní deník (1. 7. - 31. 12. 1946)	1946	K 34
98	Pokladní deník (1. 1. - 28. 1. 1947)	1947	K 35
99	Knih příjmů (1. 7. 1946 - 28. 1. 1947)	1946-1947	K 36
100	Knih vydání (1. 7. 1946 - 28. 1. 1947)	1946-1947	K 37
101	Pokladní deník dvora Sytno (10. 2. - 2. 12. 1946)	1946	K 38
102	Záznam úhrnných listů na odběr potravin (13. - 24. zásobovací období, odděleně Češi a Němci)	1946-1947	K 39

Inv. č.	Obsah	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
	b) <u>Účty</u>		
103	Vyúčtování pracovních sil a dílen střediska (práce provedené do 30. 6. 1946) – abecedně podle jednotlivých zaměstnavatelů, resp. zákazníků: Albrecht Antonín – Hudlický Ota Hůla Alois – Mathes Jan Maxa Antonín – Slavík, šamotárna Žihle Smola Václav – Štrunc Jaroslav Štrunc Václav – Žižka Rudolf	1945-1946 1945-1946 1945-1947 1945-1946 1945-1947	N 28 N 29 N 30 N 31 N 32
104	Vyúčtování pracovních sil a dílen střediska (práce provedené od 1. 7. 1946) – abecedně podle jednotlivých zaměstnavatelů, resp. zákazníků: A-K L- Ř S- Ž	1946- 1947(1949) 1946- 1947(1949) 1946- 1947(1949)	N 33 N 34 N 35
105	Vyúčtování práce nasazených ve Škodových závodech	1946	N 36
106	Pracovní výkazy, celková vyúčtování – osoby nasazené na práci mimo tábor (trvale i na denní komando) 10/1945 - 1/1947	1945-1947	N 36
107	Pracovní výkazy, celková vyúčtování – osoby zaměstnané v táboře 4/1946 - 10/1946	1946	N 36
108	Peněžní odměny internovaným – leden 1946	1946	N 36
109	Vyúčtování mezd internovaných osob v soudní vazbě	1946-1947	N 36
110	Vymáhání dlužných zůstatků za práci internovaných osob	1946- 1947(1948)	N 36
111	Vyúčtování nákladů na nákup potravin do konce května 1946	1946	N 37
112	Vyúčtování stavebních nákladů – 27. 9. 1945 - 30. 5. 1946	1946	N 37
113	Výpisy účtů (přehled účtů říjen 1945 – červen 1946 – pomůcka k inventuře)	1946	N 37

Inv. č.	Obsah	Čas. rozsah	Čís. evid. j.
114	Zlomky účtů (účetní doklady) z prosince 1946 a února 1947	1946-1947	N 37
115	Vyúčtování táborové pokladny leden – březen 1947	1947	N 37
116	Likvidační agenda účetního charakteru (nedoplatky, likvidace objednávek, různé dotazy)	1946-1947(1949)	N 37
117	<u>Účetní agenda strážního oddílu</u> Strážní oddíl (Městská milice) - finanční záležitosti (platy, srážky pojištění, daně)	1946	N 37

IV. Kartotéky

118	Kartotéka evidenčních listů internovaných osob přijatých do 9. 7. 1946 (torzo – A-P)	1945-1946	Y 1
119	Kartotéka evidenčních listů pracovního nasazení válečných zajatců A-Ž	1946	Y 1

Název: Internační středisko Třemošná

Časový rozsah: (1865)1945-1947(1949)

Počet evidenčních jednotek: 89 (39 úředních knih, 8 podacích protokolů, 4 indexy, 37
kartonů, 1 kartotéční krabice)

Počet inventárních jednotek: 119

Rozsah v bm: 5,75 bm (0,53 bm úředních knih; 0,15 bm podacích protokolů; 0,05 bm
indexů; 4,62 bm kartonů; 0,40 bm kartotéčních krabic)

Stav ke dni: 20. 11. 2006

Fond uspořádal: Mgr. Miroslav Eisenhammer

Inventář sestavil a úvod napsal: Mgr. Miroslav Eisenhammer

Počet stran: 29

Počet exemplářů: 4

Inventář schválil: 8. 12. 2006 - SOAP/006-3306/2006

PhDr. Petr Mužík
ředitel SOA v Plzni

Nově vymezené a revidované evidenční jednotky při GI 2012-2013

Název archivní pomůcky: Internační středisko Třemošná

Značka archivního fondu: IS Třemošná

Časový rozsah fondu: (1865)1945-1947(1949)

Počet inventárních jednotek: 119

Počet evidenčních jednotek: 89 (39 úředních knih, 8 podacích protokolů, 4 indexy, 1 kartotéka, 37 kartonů)

Rozsah fondu v bm: 5,57 bm

Stav ke dni: 21. 11. 2013

Vypracoval: Miroslav Eisenhammer